

Familien grunder Samfundet sig, og Staten maa derfor paa det nøjeste have Indseende med, hvorledes dette er ordnet. Forskyder en Mand sin Hustru, kan man ikke som i Fortiden lade Manden og Hustruen selv afgøre det eller lade Familien afgøre det, maaske føre Familiekampe om det, dræbe hinanden i Tvekamp eller deslige, det tillader Staten ikke. Staten tager sig af den forurettede, Staten skaffer den forurettede Ret, Staten tager sig af Børnene, Staten tager sig af Arveforholdene, Staten er i det hele taget den mægtige, der værner om Familien og Samfundet og Ægteskabet, og det skal ogsaa være saaledes. Derfor stiller Staten sine Betingelser, Betingelser, som Staten paa det bestemteste hævder maa være til Stede, inden Staten i det hele taget kan anerkende et Ægteskab. Disse Betingelser ere jo nævnte her i Lovforslagets § 1. Staten kræver en vis Alder, og det gør den ikke mindst for Familiens Skyld, for Børnenes Skyld. Staten kræver, at Parterne skulle have deres sunde Fornuft af de samme Grunde, Staten kræver for Freden i Familieforholdene, at vedkommende, for saa vidt de ikke selv ere myndige, skulle have Tilslutning fra deres Slægt og Venner, som det hedder i Ritualet, fra Slægten, som det hedder i Lovgivningsproget. Staten kræver, at de ikke ere for nær beslægtede, Staten kræver endelig Bevis for Forsørgelsesforholdene, for at de ikke ere paa Fattigvæsenet o. s. v. — hele den Række, som her er nævnt. Naar alt det er skaffet til Veje, alle disse Papirer, — som Folk jo mange Gange ere misfornøjede med at skulle skaffe til Veje, fordi de undertiden have glemt at faa dem i rette Tid og saa i sidste Øjeblik have de ondt ved at faa fat i dem, — saa erklærer under de bestaaende Forhold Præsten dem for rette Ægtefolk at være. Saa kommer endelig den kirkelige Del, nemlig Menighedens Forbøn og Præstens Velsignelse. De blive ogsaa erklærede for rette Ægtefolk at være baade for Gud og Mennesker, deri ligger jo netop det dobbelte, som sker i Kirken. Men alt dette er tvungent, det nu bestaaende er Tvang. Det er Tvang for Folkekirkens Medlemmer, der skulle i Kirken, og det er Tvang for Præsten til at skulle vie dem, som borgerlig Embedsmand skal han gøre det. Og Kirken staaar aaben for alle Folkekirkens Medlemmer; af hvad Art de end ere, skulle de indgaa deres Ægteskab i Kirken, og det er i Virkeligheden borgerligt Ægte-

skab, der indgaaes i Kirken, og Præsten foretager det altsammen. Det er det bestaaende. Naar man derfor taler saa meget om den Tvangslov, der nu skal indføres, saa glemmer man at sammenligne det med det bestaaende. Men ved den bestaaende Tvang følger netop Vanskeligheden for Kirken, thi Præsterne skulle nu tage mod alle dem, jeg før nævnte, ikke alene Fritænkerne og Murerne, men ogsaa alle de andre. Og de skulle tage mod Folk, som til dagligdags maaske griner af dem og bespotter det hellige, dem alle skulle de tage imod og udføre Gerningen i Kirken. Den Mand, der har sine Papirer i Orden og møder med de Penge, der skal til, ham skulle de værnsaa godbetjene som Statens Embedsmænd. Paa den Maade gøres Folkekirken til Statens Tjenerinde, og det er Folkekirken slet ikke tjent med. Derfor er det den, der er daarligst tjent med det bestaaende; det er ikke et lille Mindretal, ikke Fritænkerne og hvem andre, man kan nævne, men det er Folkekirken selv, der er daarligst tjent med det bestaaende.

Hvad er det nu, der foreslaas her? Det er, at alt det, jeg nu nævnte, Papirerne og det øvrige, lægges hen til en Ægteskabsforstander, en borgerligt valgt Mand, som varetager det. Og naar det er sket, saa staaer Kirken helt frit over for sine Medlemmer, og Medlemmerne staa helt frit over for Kirken. Denne Lov er derfor paa ingen Maade en Tvangslov, men en virkelig Frihedslov, der gør, at Folkekirkens Medlemmer kunne komme ganske anderledes frit op i Kirken for at søge Menighedens Forbøn og Velsignelse der oppe, og det vil selvfølgelig alle de kristne Mennesker gøre. De ville ikke lade det være godt med, at Staten har anerkendt deres Ægteskab, de begynde i Virkeligheden ikke deres Samliv, inden de komme op i Kirken og have taget Forbønnen og Velsignelsen der oppe. Hvor ganske anderledes frit og hvor ganske anderledes værdigt vil Kirken ikke staa ved denne Ordning fremfor at beholde noget lignende som det Mikseri, at den ene Dag staaer Præsten som Statens Embedsmand og foretager Ægteskabets Indvielse, og den anden Dag siger han: Det kan jeg ikke have med at gøre, gaa hellere hen til Herredsfogden eller køør ind til Byen, hvor Øvrigheden bor og faa det i Stand? Hvor langt klarere er det ikke ordnet paa den her foreslaaede Maade? Og saa bliver Ægteskabets Indgaaelse i Virkeligheden overensstemmende med de øvrige Hand-